

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2025.4.9.
COM(2025) 167 final

2025/0087 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

**az Európai Unió által az 1995. évi Gabonakereskedelmi Egyezmény meghosszabbítása
tekintetében a Nemzetközi Gabonatanácsban képviselendő álláspontról**

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT TÁRGYA

E javaslat tárgya az Unió nevében a Nemzetközi Gabonatanácsban (IGC) az **1995. évi Gabonakereskedelmi Egyezmény** hatálya 2027. június 30-ig történő meghosszabbításának tervezett elfogadásával kapcsolatban képviselendő álláspont meghatározásáról szóló határozat.

2. A JAVASLAT HÁTTERE

2.1. Az 1995. évi Gabonakereskedelmi Egyezmény

Az 1995. évi Gabonakereskedelmi Egyezmény (a továbbiakban: az egyezmény) célja a nemzetközi együttműködés előmozdítása a gabonakereskedelem minden területén, a nemzetközi gabonakereskedelem bővülésének előmozdítása, valamint a gabona lehető legszabadabb kereskedelmének biztosítása. Ezen túlmenően az egyezmény a lehető legnagyobb mértékben hozzá kíván járulni a nemzetközi gabonapiac stabilitásának megteremtéséhez valamennyi tag érdekében, továbbá a világ élelmezésbiztonságának fokozásához, valamint egyeztető és vitafórumot kíván biztosítani a tagok számára a gabonakereskedelemmel kapcsolatban felmerülő problémák megvitatásához.

Az egyezmény 1995. július 1-jén lépett hatályba.

Az Európai Unió az egyezmény részes fele³.

2.2. A Nemzetközi Gabonatanács (IGC)

A Nemzetközi Gabonatanács egy olyan kormányközi szervezet, amely az egyezmény 1. cikkében meghatározott célkitűzések elérésére törekszik. Az IGC céljai a következők:

- a nemzetközi együttműködés előmozdítása a gabonakereskedelem minden területén;
- a nemzetközi kereskedelem bővítésének, nyitottságának és méltányosságának elősegítése a gabonaágazatban;
- hozzájárulás a nemzetközi gabonapiac stabilitásának megteremtéséhez, a világ élelmezésbiztonságának fokozása, valamint közreműködés azon országok fejlesztésében, amelyek gazdasága függ a gabonakereskedelemtől.

E célkitűzések megvalósítását a tanács a piac átláthatóságának javítása révén kívánja elérni, és ennek érdekében gondoskodik a piacra és a szakpolitikai fejleményekre vonatkozó információk megosztásáról, elemzéséről és az ezekkel kapcsolatos konzultációk lefolytatásáról.

A Nemzetközi Gabonatanácsnak 30 tagja van; számos, a világ legnagyobb gabonatermelői és -importőrei közé tartozó ország is részt vesz a munkájában. Az Európai Unió mellett tagja többek között Argentína, Ausztrália, Kanada, India, Japán, Oroszország, Ukrajna, az Egyesült Királyság és az USA. Kína és Brazília azonban nem tagjai.

A Nemzetközi Gabonatanács 30 tagja összesen 2 000 szavazattal rendelkezik.

A költségvetési eljárások tekintetében (lásd az egyezmény 11. cikkét), azaz a tagok éves pénzügyi hozzájárulásainak meghatározásához az Unió 375 szavazattal rendelkezett a 2024/2025-ös⁴ évben.

Döntéshozatal (azaz szavazások) esetén (lásd az egyezmény 12. cikkét) 1 000 szavazaton a 11 exportáló tag (köztük az Unió 240 szavazattal) és 1 000 szavazaton a 19 importáló tag osztozik. Hangsúlyozni kell, hogy elvben a Nemzetközi Gabonatanács konszenzus alapján működik, és nagyon ritka, hogy ténylegesen sor kerül szavazásra.

A Nemzetközi Gabonatanács értekezletein az Európai Uniót az Európai Bizottság képviseli. A tagállamok részt vehetnek a Nemzetközi Gabonatanács értekezletein, különösen a tanácsi üléseken.

2.3. A Nemzetközi Gabonatanács tervezett jogi aktusa

2025. június 12-én, 62. ülésén a Nemzetközi Gabonatanács határozatot fogad el az egyezmény két évvel történő meghosszabbításáról (a továbbiakban: a tervezett jogi aktus).

Az egyezmény 33. cikkén alapuló tervezett jogi aktus célja, hogy lehetővé tegye a Nemzetközi Gabonatanács számára munkája folytatását.

Az egyezmény meghosszabbítása a 2025. július 1. és 2027. június 30. közötti időszakra terjed ki.

3. AZ UNIÓ ÁLTAL KÉPVISELENDŐ ÁLLÁSPONT

- Az egyezményt az Európai Unió a 96/88/EK⁵ tanácsi határozattal kötötte meg 1998. június 30-ig terjedő hatállyal, amelyet azóta rendszeres időközönként meghosszabbítottak. Az egyezmény 33. cikkének megfelelően az egyezmény hatálya minden ilyen alkalommal legfeljebb két évvel hosszabbodik meg. A Nemzetközi Gabonatanács legutóbb a 2023. június 14-én hozott határozatában hosszabbította meg, így 2025. június 30-ig marad hatályban.
- Az Európai Unió mindig is a Nemzetközi Gabonatanács aktív tagja volt, és az egyezmény további két évvel történő meghosszabbítása az Unió érdekében áll. Az Unió jelentős gabonatermelő, a búza és az árpa első számú exportőre, valamint a legnagyobb kukoricaimportőr.
- E javaslat célja az, hogy a Bizottság számára megszerezze a Tanács felhatalmazását arra, hogy a Nemzetközi Gabonatanácsban az Európai Unió nevében az egyezmény 2027. június 30-ig terjedő meghosszabbítása mellett szavazzon. Az egyezmény meghosszabbításáról a Nemzetközi Gabonatanács 62. ülésén, 2025. június 12-én születik majd hivatalos döntés.

4. JOGALAP

4.1. Eljárási jogalap

4.1.1. Általános elvek

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 218. cikkének (9) bekezdése határozatok elfogadásáról rendelkezik „a megállapodásokkal létrehozott szervezetben az Unió által képviselendő álláspontok kialakítására vonatkozóan, amennyiben az ilyen szervnek joghatással bíró jogi aktust kell elfogadnia, kivéve a megállapodás intézményi kereteit kiegészítő vagy módosító jogi aktusokat”.

A „joghatással bíró jogi aktus” fogalmába beletartoznak a nemzetközi jognak a kérdéses szervet szabályozó szabályai szerint joghatással bíró jogi aktusok. Ezenfelül a fogalom magában foglalja azokat az eszközöket is, melyek a nemzetközi jog szerint nem bírnak kötelező erővel, de „meghatározó módon befolyásolják az uniós jogalkotó által [...] elfogadott szabályozás tartalmát”.⁶

4.1.2. *A jelen esetre történő alkalmazás*

A Nemzetközi Gabonatanács az 1995. évi Gabonakereskedelmi Egyezmény által létrehozott szerv.

A Nemzetközi Gabonatanács tervezett jogi aktusa kiterjeszti az egyezmény érvényességét, amely egy, az Unióra nézve kötelező nemzetközi megállapodás. A tervezett jogi aktus ezért joghatással bír.

A tervezett jogi aktus nem egészíti ki és nem módosítja a megállapodás intézményi keretét.

Ezért a javasolt határozat eljárási jogalapja az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése.

4.2. **Anyagi jogalap**

4.2.1. *Általános elvek*

Az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése szerinti határozat anyagi jogalapja elsősorban azon tervezett jogi aktus célkitűzésétől és tartalmától függ, amellyel kapcsolatban az Unió által képviselendő álláspont meghatározásra kerül. Amennyiben a tervezett jogi aktus kettős célkitűzést követ, vagy két összetevőből áll, és ezek egyike elsődlegesként vagy döntő jellegüként azonosítható, míg a másik pusztán járulékos jellegű, az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése szerinti határozatot egyetlen jogalapra, azaz az elsődleges, illetve döntő jellegű célkitűzés vagy összetevő által megkövetelt jogalapra kell alapítani.

4.2.2. *A jelen esetre történő alkalmazás*

A tervezett jogi aktus célkitűzése és tartalma a mezőgazdasági termékek kereskedelméhez kapcsolódik.

Ezért a javasolt határozat anyagi jogalapja az EUMSZ 207. cikke (4) bekezdésének első albekezdése.

4.3. **Következtetés**

A javasolt határozat jogalapja ezért az EUMSZ 207. cikke (4) bekezdésének első albekezdése, összefüggésben az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdésével.

5. **AZ „ALAPÉRTELMEZÉSBEN DIGITÁLIS” ELVNEK VALÓ MEGFELELÉS**

Az elvégzett digitális értékelés szerint a jelenlegi javaslatnak nincs digitális dimenziója, mivel nincs digitális relevanciája.

A javaslat meghatározza az EU álláspontját egy nemzetközi megállapodás, az 1995. évi Gabonakereskedelmi Egyezmény két évvel, 2027. június 30-ig történő meghosszabbítása tekintetében.

A digitális eszközök vagy az adatcsere nem tartoznak a javaslat hatálya alá.

6. A TERVEZETT JOGI AKTUS KIHIRDETÉSE

Mivel a Nemzetközi Gabonatanács jogi aktusa meg fogja hosszabbítani az egyezmény hatályát, azt közzé fogják tenni a Nemzetközi Gabonatanács hivatalos honlapján.

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA**az Európai Unió által az 1995. évi Gabonakereskedelmi Egyezmény meghosszabbítása tekintetében a Nemzetközi Gabonatanácsban képviselendő álláspontról**

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 207. cikke (4) bekezdésének első albekezdésére, összefüggésben 218. cikkének (9) bekezdésével,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

mivel:

- (1) Az 1995. évi Gabonakereskedelmi Egyezményt (a továbbiakban: az egyezmény) az Unió a 96/88/EK¹ tanácsi határozat révén megkötötte, és az egyezmény 1995. július 1-jén hatályba lépett. Az egyezményt három évre kötötték meg².
- (2) Az egyezmény 33. cikke értelmében a Nemzetközi Gabonatanács alkalmanként két évet meg nem haladó, egymást követő időszakokra meghosszabbíthatja az egyezményt. A tanács az egyezményt annak megkötése óta rendszeresen meghosszabbította további kétéves időszakokra. A Nemzetközi Gabonatanács legutóbb a 2023. június 14-én hozott határozatában² hosszabbította meg az egyezményt, így az 2025. június 30-ig marad hatályban.
- (3) 2025. június 12-én a Nemzetközi Gabonatanács 62. ülésén határozatot tervez elfogadni a megállapodás további kétéves időtartamra, 2025. július 1-jétől 2027. június 30-ig történő meghosszabbításáról.
- (4) Az egyezmény meghosszabbítására tekintettel helyénvaló meghatározni az Unió által a Nemzetközi Gabonatanács 62. ülésén képviselendő álláspontot.
- (5) Az Unió jelentős gabonatermelő, a búza és az árpa első számú exportőre, valamint az egyik legnagyobb kukoricaimportőr. Az Unió mindig is aktív tagja volt a Nemzetközi Gabonatanácsnak, amely fontos szerepet játszik a világ gabonapiacainak stabilizálásában és az élelmezésbiztonság növelésében. Ezért az egyezmény meghosszabbítása az Unió érdekében áll,

¹ A Tanács 96/88/EK határozata (1995. december 19.) az 1995. évi Nemzetközi Gabonaügyi Megállapodást alkotó Gabonakereskedelmi Egyezmény és Élelmiszersegély-egyezmény Európai Közösség által történő jóváhagyásáról (HL L 21., 1996.1.27., 47. o.).

² A Tanács (EU) 2023/991 határozata (2023. május 15.) a Nemzetközi Gabonatanácsban az 1995. évi Gabonakereskedelmi Egyezmény időbeli hatályának meghosszabbítására tekintettel az Európai Unió által képviselendő álláspontról (HL L 135., 2023.5.23., 114. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2023/991/oj>).

³ HL L 21., 1996.1.27., 47. o.

⁴ A Nemzetközi Gabonatanács pénzügyi év alapján működik, amely július 1-től június 30-ig tart.

⁵ HL L 21., 1996.1.27., 47. o.

⁶ A Bíróság 2014. október 7-i ítélete, Németország kontra Tanács, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 63. és 64. pont.

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Az Európai Unió által a Nemzetközi Gabonatanács 62. ülésén képviselendő álláspont az, hogy az 1995. évi Gabonakereskedelmi Egyezmény további kétéves időtartamra, 2025. július 1-jétől 2027. június 30-ig történő meghosszabbítása mellett kell szavazni.

2. cikk

Ennek a határozatnak a Bizottság a címzettje.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

*a Tanács részéről
az elnök*

PÉNZÜGYI KIMUTATÁS		FinancSt/10/ PS/nd/ Ares(2025)1094 676	
		6.221.2025.1	
		DÁTUM: 2025.02.24.	
1. KÖLTSÉGVETÉSI TÉTEL: 14 20 03 06 Nemzetközi szervezetek és megállapodások		ELŐIRÁNYZATOK: B2025 5 277 000 EUR	
2. CÍM: Javaslat: A Tanács határozata az Európai Unió által az 1995. évi Gabonakereskedelmi Egyezmény meghosszabbítása tekintetében a Nemzetközi Gabonatanácsban képviselendő álláspont meghatározásáról			
3. JOGALAP: A javasolt határozat jogalapja ezért az EUMSZ 207. cikke (4) bekezdésének első albekezdése, összefüggésben az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdésével.			
4. CÉLKITŰZÉSEK: A Gabonakereskedelmi Egyezmény hatályának újabb két évvel való meghosszabbítása (2025. július 1-jétől 2027. június 30-ig).			
5. PÉNZÜGYI VONATKOZÁSOK	12 HÓNAPOS IDŐSZAK (millió EUR)	FOLYÓ PÉNZÜGYI ÉV 2025 (millió EUR)	KÖVETKEZŐ PÉNZÜGYI ÉV DB2026. (millió EUR)
5.0. KIADÁSOK – AZ EU-KÖLTSÉGVETÉS TERHÉRE (VISSZATÉRÍTÉSEK/BEAVATKOZÁSOK) – NEMZETI HATÓSÁGOK – EGYÉB		4,2	4,45
5.1. BEVÉTELEK – AZ EU SAJÁT FORRÁSAI (ILLETÉKEK/VÁMOK) – NEMZETI SZINTŰ BEVÉTELEK			
5.0.1. KIADÁSI ELŐIRÁNYZAT	2025		
5.1.1. BEVÉTELI ELŐIRÁNYZAT	–		
5.2. SZÁMÍTÁS MÓDJA: Az EU szavazatainak becsült számáról (amely minden évben változik) alkotott feltételezések és a szavazatonként GBP-ben kifizetendő becsült összeg alapján.			
6.0. FINANSZÍROZHATÓ-E A PROJEKT A FOLYÓ KÖLTSÉGVETÉS VONATKOZÓ ALCÍMÉBEN SZEREPLŐ ELŐIRÁNYZATOKBÓL?		IGEN	
6.1. FINANSZÍROZHATÓ-E A PROJEKT A FOLYÓ KÖLTSÉGVETÉS ALCÍMEI KÖZÖTTI ÁTCSOPORTOSÍTÁSSAL?		–	
6.2. SZÜKSÉG LESZ-E PÓTKÖLTSÉGVETÉSRE?		–	
6.3. SZÜKSÉG LESZ-E ELŐIRÁNYZATOK BEVEZETÉSÉRE A JÖVŐBENI KÖLTSÉGVETÉSEKBE?		IGEN	
ÉSZREVÉTELEK: A 2026-hoz és 2027-hez viszonyított összegek a költségvetés rendelkezésre állásától függenek. Az EU éves hozzájárulását GBP-ben fizetik ki. Az EU-nak adott szavazatok, a szavazatonként kifizetendő pénzösszeg, valamint az EUR és a GBP átváltási árfolyama függvényében a ténylegesen kifizetendő összeg változhat. A 2025–2026-ra és a 2026–2027-re vonatkozó összeg mérsékelten emelkedhet, amennyiben a magas inflációs			

környezet továbbra is fennáll.